

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/525/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512201691
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3512201691.1

Uznesenie

Krajský súd V Trenčíne v právnej veci navrhovateľa I., so sídlom N. S., Q. X, IČO XX XXX XXX, právne zastúpený V., so sídlom N., A. X, IČO XX XXX XXX proti odporkyni O. P., bytom D. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Z., so sídlom N., T. X, IČO XX XXX XXX, zastúpeného C., so sídlom N., Z. X, IČO XX XXX XXX, o zaplatenie 1.434,58 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa a vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 11C/259/2012-74, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 189,82 Eur, do troch dní, na účet zástupcu vedľajšieho účastníka.

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 20,32 Eur, na účet zástupcu vedľajšieho účastníka, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd svojím uznesením konanie zastavil. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v sume 97,68 Eur. Vedľajšiemu účastníkovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok 2,88 Eur a rozhodol, že navrhovateľovi sa vracia súdny poplatok 79,37 Eur prostredníctvom Daňového úradu N.. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Keďže navrhovateľ bližšie neuviedol a ani inak nebol zistený dôvod späťvzatia návrhu, skonštatoval, že navrhovateľ späťvzatím zavinil zastavenie konania, s čím ustanovenie § 146 ods. 2 O.s.p. spája povinnosť navrhovateľa uhradiť trovy konania. Odporkyni súd náhradu trov konania nepriznal, pretože ju nežiadala. Vedľajšiemu účastníkovi súd priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady súdneho poplatku 2,88 Eur za rovnopisy el. podania a z trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby - vyjadrenie obsahujúce námietku premlčania (odmena 71,37 Eur + režijný paušál 7,63 Eur + 20 % DPH). Nestotožnil sa s názorom navrhovateľa, že združenie, vystupujúce na ochranu práv spotrebiteľa, by z povahy svojho predmetu činnosti nemalo v konaniach vystupovať prostredníctvom právneho zástupcu a malo by byť schopné práva spotrebiteľov hájiť samo. Tak ako nemožno vylúčiť právne zastúpenie osôb s právnickým vzdelaním, alebo dokonca osôb vykonávajúcich priamo právnické povolania, nemožno právne zastúpenie odoprieť ani združeniu, i keď samo má ochranu práv ako predmet svojej činnosti. Výšku odmeny za jeden úkon právnej pomoci určil súd podľa § 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. O režijnom paušále rozhodol súd podľa § 16 ods. 3 vyhlášky a o dani z pridanej hodnoty podľa § 18 ods. 3 vyhlášky. Ako základ pre výpočet odmeny použil súd iba istinu uplatneného nároku. Započítanie príslušenstva do základu odmeny by bolo v tomto prípade nedovoleným uplatnením príslušenstva z príslušenstva. Za prevzatie zastúpenia a prvú poradu súd náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal pre ich neúčelnosť. Z obsahu spisu je zrejmé, že k prevzatiu zastúpenia vedľajšieho účastníka (vrátane prvej porady) došlo bez akejkolvek znalosti predmetu konania, teda bez znalosti právnej stránky veci. Právna pomoc bola pri tomto úkone úplne bezúčelná a náhrada trov vedľajšiemu účastníkovi za ňu nepatrí.

Proti tomuto uzneseniu, vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania 19,33 Eur. Uviedol, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov. Zastával názor, že vedľajší účastník, združenie na ochranu spotrebiteľa, musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Nevidí preto význam v právnom zastúpení vedľajším účastníkom. Samotné združenia majú vo svojich radoch členov, ktorí majú právnické vzdelanie. Združenia na ochranu spotrebiteľa pritom môžu podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj podporu ministerstva. Zastával názor, že pokiaľ sa združenie rozhodne využiť pre zastupovanie v konaniach pomoc advokáta, musí trovy právneho zastúpenia znášať z vlastných prostriedkov. V opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti. Poukázal na vlastnú skúsenosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie žaloby a návrh na priznanie trov. Združenie nemá tak žiadnu vedomosť o predmete a stave konania, preto je nemožné pripraviť sa na zastupovanie v tej ktorej veci, a teda naplniť podstatu právneho úkonu - príprava a prevzatie zastúpenia. Uviedol, že paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania. V zmysle § 142 O.s.p. vyslovil názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva. Upozornil na to, že nepriznaním náhrady trov konania vedľajšieho účastníka súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 Ústavy SR, čo vyplýva aj z nálezu II.ÚS 78/03. Povinnosťou súdu je, aby sa pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania zaoberal jej účelnosťou.

Výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka napadol odvolaním aj vedľajší účastník. Navrhol, aby krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti zmenil a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 189,82 Eur. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania v sume 52,19 Eur. Namietal, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zdôraznil, že odporca bol v konaní v plnom rozsahu úspešný vďaka úkonu (vznesenej námietke premlčania) vedľajšieho účastníka. Neúspešný navrhovateľ je tak povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania. Uviedol, že pri určení výšky priznaných trov súd postupoval svojvoľne, keď vedľajšiemu účastníkovi nepriznal odmenu za úkon prevzatie veci, vrátane prvej porady s klientom, ktorú vedľajší účastník uplatňoval. Uviedol, že právny zástupca vedľajšieho účastníka právnu vec riadne prevzal a s vedľajším účastníkom na prvej porade prerokoval postup v konaní, preto nevidí dôvod pre nepriznanie náhrady trov za úkon prevzatie veci, vrátane prvej porady s klientom. Vo svojom odvolaní poukázal podporne na rozhodovaciu činnosť krajských súdov, najmä na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.01.2013, č.k. 6Co/280/2012-90, v ktorom sa krajský súd osobitne vysporiadal s otázkou náhrady trov právneho zastúpenia a uviedol, že pre priznanie odmeny právnomu zástupcovi za prevzatie a prípravu zastúpenia nie je potrebné preukazovať, akým spôsobom sa právny zástupca oboznámil so spisovým materiálom, podstatou je tá skutočnosť, či prevzal zastupovanie vedľajšieho účastníka, ktorá v konaní nebola spornou, a či išlo o účelný úkon.

Navrhovateľ v písomnom vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka zotrval na svojich tvrdeniach v podanom odvolaní a zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania.

Krajský súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa trov vedľajšieho účastníka na strane odporcu, je potrebné zmeniť podľa § 220 O.s.p.

Povinnosť nahradiť trovy konania sa spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci (§ 142 O.s.p.). Ak však súd zastavuje konanie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa ust. § 146 ods. 2 O.s.p. zisťuje, či niektorý z účastníkov konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Podľa druhej vety § 146 ods. 2 O.s.p. zastavenie konania po späťvzatí návrhu, ku ktorému došlo pre správanie odporcu,

pričom návrh bol podaný dôvodne, zakladá právo navrhovateľa na náhradu trov zastaveného konania. Dôvodnosť návrhu sa posudzuje procesne. Nerozhoduje, aký by bol výsledok konania, keby nedošlo k späťvzatiu návrhu, ale to, či odporca splní to, čoho sa navrhovateľ domáha a len preto navrhovateľ vezme návrh späť. Zavinenie navrhovateľa a právo odporcu na náhradu trov konania podľa vety prvej § 146 ods. 2 O.s.p. môže spočívať v tom, že navrhovateľ podal návrh napríklad napriek tomu, že dlh bol splnený a túto skutočnosť nezistil pred podaním návrhu, alebo v tom, že návrh vzal späť bez toho, aby odporca splnil to, čoho sa návrhom domáhal, prípadne z iných dôvodov.

V predmetnej veci navrhovateľ svojím písomným podaním vzal návrh v celom rozsahu späť a navrhol, aby súd konanie zastavil. Vzhľadom na uvedené je nesporné, že dôvodom zastavenia konania voči odporcovi bolo späťvzatie návrhu, pričom navrhovateľ vzal svoj návrh na začatie konania späť bez toho, že by odporca splnil to, čoho sa podaným návrhom navrhovateľ domáhal. V zmysle ust. § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. je preto navrhovateľ povinný nahradiť trovy konania.

Čo sa týka náhrady trov konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi, súd prvého stupňa o trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 2 O.s.p. tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu. Osobitným predpisom k tomuto zákonnému ustanoveniu je zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Pokiaľ teda spory majú povahu sporov spotrebiteľských, môže sa konania zúčastniť na strane spotrebiteľa právnická osoba, ktorou je združenie podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov. Spotrebiteľské združenia OSA má oprávnenie v tomto spore vystupovať ako vedľajší účastník na strane odporcu, účasť v konaní mu je umožnená podľa ust. § 93 ods. 2 O.s.p.

V danom prípade sa odvolací súd stotožňuje s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorý uložil navrhovateľovi zaplatiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu ako rovnocennému účastníkovi konania, pretože sa jednalo o konanie, do ktorého vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v súlade s § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže vedľajší účastník bol zastúpený advokátom. Z ust. § 93 ods. 4 veta prvá O.s.p. totiž vyplýva, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Možno preto súhlasiť s názorom vedľajšieho účastníka, že vedľajší účastník má právo na právnu pomoc, ktorú je možné v rámci občianskeho súdneho konania zabezpečiť prostredníctvom právneho zastúpenia advokátom a potom aj právo na náhradu trov konania v prípade, ak toto právo vznikne tomu účastníkovi, ktorého v konaní podporuje. Neobstojí preto argumentácia navrhovateľa, že vedľajší účastník ako združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Pokiaľ ide o namietanú účelnosť trov konania, odvolací súd sa nestotožňuje s námietkami navrhovateľa, že vedľajší účastník sa vo svojich podaniach opakuje bez uvedenia nových, významných skutočností vzťahujúcich sa na predmet sporu. Pokiaľ aj vedľajší účastník vo svojej argumentácii používa argumenty vychádzajúce zo súdnej praxe, Občiansky súdny poriadok takýto spôsob obrany nevyklučuje. Nemožno prehliadať, že aj navrhovateľ v obdobných právnych sporoch na uplatnenie svojho práva používa rovnakú (takmer totožnú) argumentáciu, čo je odvolaciemu súdu známe z úradnej činnosti.

Odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa za účelne vynaložené považoval aj trovy spočívajúce v poskytnutej právnej službe - a to za prevzatie a prípravu zastupovania podľa § 14 ods. 1 písm. a) (prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby, vrátane prvej porady s klientom) a zhodne ako súd prvého stupňa za účelne vynaložené považoval aj trovy za písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej, vyjadrenie vedľajšieho účastníka k návrhu na začatie konania podaním zo dňa 22.03.2013, ktoré vedľajší účastník súdu zaslal na základe predvolania na pojednávanie (§ 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.). V danom prípade odvolací súd súhlasí s námietkou vedľajšieho účastníka, že odmena za úkon právnej služby, spočívajúci v odmene za prípravu a prevzatie nie je úkonom neúčelným. Pokiaľ účastník využije svoje ústavné právo dať sa v konaní zastúpiť, logicky vzniká prvý úkon, ktorým je

príprava a prevzatie zastúpenia, ktorý prirodzene a bezprostredne predchádza ďalšiemu úkonu, ktorým v danom prípade bolo písomné vyjadrenie k návrhu zo dňa 22.03.2013.

Z týchto dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov prvostupňového konania spočívajúcu v odmene za právne zastúpenie za 2 úkony právnej pomoci po 71,37 Eur (§ 14 ods. 1 písm. a) prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, § 14 ods. 1 písm. b) - písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení do 30.06.2013), režijný paušál 7,63 Eur za úkon vykonaný v roku 2012 a režijný paušál 7,81 Eur za úkon vykonaný v roku 2013 podľa § 16 ods. 3 vyhlášky + 20 % DPH, spolu trovy prvostupňového konania vo výške 189,82 Eur.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov odvolacieho konania v sume 20,32 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 189,82 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. b), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v platnom znení vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 18,26 Eur, znížená na 1-icu základnej sadzby, t. j. 9,13 Eur za podanie odvolania, režijný paušál 7,81 Eur a 20 % DPH, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 20,32 Eur.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.